

ОХОРОНА ПРАЦІ НА ПРОМИСЛОВОМУ ПІДПРИЄМСТВІ: ДЕЯКІ АСПЕКТИ ПРОБЛЕМАТИКИ ТА ШЛЯХИ РЕАЛІЗАЦІЇ

Петрищев А. С.

Ключові слова: охорона праці, виробничий травматизм, професійний ризик, робочий простір, санітарні умови, екологічна безпека

Високий рівень професійного ризику, що характеризується виробничим травматизмом, професійною та виробничо-обумовленою захворюваністю характерний для багатьох галузей народного господарства. Така обставина обумовлює високе значення для формування ефективних систем охорони праці. На багатьох вітчизняних підприємствах, незважаючи на позитивну динаміку, ситуація з питань охорони праці залишається в складному стані і має низьку ефективність. Існуючі технології і стан техніки генерують фактори підвищеного ризику для здоров'я персоналу. Небезпеки, на які наражають себе робітники включають дію агресивних середовищ, запиленості та забруднення повітря робочого простору, вплив високих температур та небезпеки травмування рухомими частинами обладнання.

До причин високих показників травматизму на підприємствах належить відсутність необхідних навичок і знань в питаннях охорони праці, недостатня кількість доступних довідкових матеріалів щодо охорони праці, недостатнє фінансування заходів забезпечення охорони праці.

Слід також зазначити, що недоліки в загальносанітарних умовах праці можуть суттєво впливати на працівників промислових підприємств. До таких умов належать недостатнє освітлення, неправильне планування розміщення обладнання робочого місця, будівель і приміщень, відсутність необхідних побутових умов праці. До цього переліку можна також додати порушення режиму праці, викликане нераціональною організацією трудового процесу, нервово-психічне навантаження, неправильна робоча поза, монотонність праці, неврахування особливостей темпу та ритму праці.

При експлуатації стаціонарного промислового обладнання з обертальними елементами суттєва небезпека полягає в можливості отримання травми працівником від часток з високою кінетичною енергією. Для недопущення розлітання часток від обертальних елементів (наприкладі абразивного круга) у випадку руйнування треба приділяти особливу увагу поліпшенню конструктивних особливостей будови корпусу станків. Частки від зруйнованих елементів повинні залишатися в межах робочої зони та не наносити травми працівникам.

Можна відмітити схожі особливості небезпек в металургійній та гірничовидобувній промисловостях. До них належать підвищений рівень шуму та вібрацій, запиленість та загазованість повітря в робочій зоні. Також можна додати використання у деяких технологічних процесах хімічно токсичних речовин. А вибухонебезпека обладнання під тиском може бути причиною аварій у виробничих процесах. Для зменшення небезпек використовують сучасні методи та засоби захисту. До них належать технологічні, організаційні, гігієнічні та індивідуальні. Зменшення імовірності негативного впливу небезпечних та шкідливих чинників реалізується завдяки вдосконаленню вентиляційної системи, системи електробезпеки та вибухозахисту.

Важливим параметром при реалізації безпеки праці комплексу металургійної та гірничо-видобувної промисловості є екологічна безпека, що обумовлює необхідність та доцільність створення та функціонування на підприємстві системи екологічного менеджменту.

В підсумку можна зазначити, що ефективна реалізація безпеки праці на виробництві складається з комплексу чинників і забезпечується раціональним розподіленням витрат на технічне вдосконалення обладнання, організаційні заходи та підтримання належного стану екологічної безпеки навколишнього середовища.

Петрищев Артем Станіславович, кандидат технічних наук, доцент, кафедра охорони праці і навколишнього середовища, Національний університет "Запорізька політехніка", вул. Жуковського, 64, м. Запоріжжя, Україна, 69063
E-mail: kafedrales@ukr.net